

Opinie:

Steun de Koerden. In het kolkende West-Azië zijn zij nog steeds onze trouwste bondgenoot

Het Westen houdt zich momenteel vooral bezig met de gevolgen van de vrijlating van duizenden IS-strijders in Syrië. Maar de grotere vraag, namelijk hoe Koerden (onze beste bondgenoten in West-Azië) kunnen worden gesteund, blijft onbeantwoord.

Syrische Koerden met Koerdische vlag zetten een checkpoint op bij de oostelijke ingang van de stad Qamishli in Syrië.

Bron: Bulent Kilic voor de Volkskrant

Dit artikel is geschreven door [Michiel Hegener](#)

Gepubliceerd op 29 januari 2026, 14:17

In Rojava, Koerdisch voor ‘west’ en de naam van West-Koerdistan, oftewel Oost-Syrië, ontstond vanaf 2014 [een nieuwe samenleving](#) – uniek voor West-Azië, want écht gebaseerd op mensenrechten. Rechten voor vrouwen stonden centraal, het leger kende bataljons die [volledig uit vrouwen bestonden](#).

[De grondwet van Rojava](#) benoemt het recht van ieder individu om zelf te bepalen wat wel en wat niet te geloven, dus ook het recht om de islam te verlaten, wat voor moslims wereldwijd verboden is. Daarbovenop waren de Syrian Democratic Forces (SDF), het

leger van Rojava, met Amerikaanse hulp en samen met de Koerden van Irak leidend in de strijd tegen IS: zonder hen, plus gelieerde troepen waaronder ook Arabieren uit oost-Syrië, was IS niet verslagen.

Over de auteur

Michiel Hegener is auteur van *De bergen als bondgenoot – Reizen door Vrij Koerdistan* (1993) en *The Kurds of Iraq* (2009).

Dit is een ingezonden bijdrage, die niet noodzakelijkerwijs het standpunt van de *Volkskrant* reflecteert. Lees [hier](#) meer over ons beleid aangaande opiniestukken.

Eerdere bijdragen in deze discussie vindt u onder aan dit artikel.

Vernietigd

Na de val van Assad kon Rojava nog een jaar blijven voortbestaan, het nieuwe regime was te druk met andere dingen. Maar in januari [begon de strijd](#), eerst in Aleppo, toen rond Kobane. En dezer dagen wordt Rojava vernietigd door oostwaarts oprukkende Arabische troepen van de Syrische president Abu Mohammed al-Jolani – bondgenoot van de Turkse president Recep Tayyip Erdogan, [geprezen](#) door Donald Trump, die onlangs [op zijn beurt geprezen](#) werd door Mark Rutte vanwege zijn Syriëbeleid, en op 9 januari bezocht door Ursula von der Leyen die voor twee jaar 620 miljoen euro EU-geld [doneerde](#) aan de jonge staat (die door *The Economist* in 2025 was uitgeroepen tot *country of the year* ‘voor het bereiken van zeer significante verbetering op het gebied van stabiliteit, veiligheid en bestuur’).

Maar geen buitenlandse lof voor Rojava, integendeel. De Amerikaanse gezant in Syrië, Tom Barrack, [verklaarde](#) op 20 januari dat het doel van de SDF als anti-IS-macht voorbij was en dus geen nut meer had voor Amerika. Hij riep de SDF op om hun strijdkrachten te integreren met het Syrische leger. Lees: zich aan hen te onderwerpen, terwijl onthoofdingen van gevangen genomen SDF-strijders [op dat moment](#) gaande waren. Om de vernedering compleet te maken heeft Damascus laten weten dat SDF-personeel uitsluitend op individuele basis in het Syrische leger mag opgaan, niet als volledige SDF eenheden.

Even uitzoomen naar dat andere deel van het Westen, het Westen waar wij in Nederland en Europa deel van uitmaken. Het wordt steeds duidelijker dat de VS afglijdt naar een soort Barbaristan en het Westen is gekrompen als bolwerk van mensenrechten, democratie, beschaving en persvrijheid. Meer en meer staat Europa er alleen voor, samen met Canada en Australië en tot op zekere hoogte ook Zuid-Korea, Taiwan en Japan.

Nieuwe alliantie

Zoals de Canadese premier Mark Carney het zo eloquent [verwoordde](#) in Davos: we moeten naar een nieuwe alliantie voor beschaving, militaire kracht en economische samenwerking. Het Westen, maar dan in een mondiale en niet meer in de geografische zin, moet op zoek naar bondgenoten die onze waarden werkelijk delen. Zoals de Koerden van Syrië en de Koerden van Irak, had hij erbij kunnen zeggen.

Nee, ze zijn beide niet volmaakt, maar aanzienlijk volmakter dan Navo-lid Turkije waar duizenden andersdenkenden zuchten in Erdogans cellen en Israël dat Gaza verwoestte en de Westbank confisqueert.

Op dit moment zijn Koerdische hulptroepen uit oostelijk Koerdistan (Iran), zuidelijk Koerdistan (Irak) en noordelijk Koerdistan (Turkije) met busladingen vol [onderweg naar Rojava](#), waarvan het meest oostelijke deel, bij Quamishli en Hasake, nog onder controle staat van de SDF en waar tienduizenden Syrisch-Koerdische vluchtelingen hun toevlucht zoeken – voor de Arabische troepen uit. In Iraaks Koerdistan worden massale inzamelingsacties gehouden.

Maar wat doet Europa? En wat kunnen we doen?

Allereerst de media. Die leggen nu haast al hun aandacht inzake Rojava bij de duizenden IS-strijders die door de SDF namens het Westen en henzelf gevangen werden gehouden sinds de val van IS. Hoe moet het verder met de bewaking, nu de SDF vooral bezig is zichzelf te verdedigen tegen Syrische troepen? Die vraag staat in onze media centraal, zoals in een [recente aflevering](#) van *Nieuwsuur* en in krantenartikelen.

Maar de grotere vraag, hoe onze beste bondgenoten in West-Azië, de Koerden van Irak en nu vooral Syrië, kunnen worden gesteund, blijft onbeantwoord.

Autonomie

Het verklaarde doel van de SDF was, vanaf de eerste versie van hun grondwet in januari 2014, om deel te blijven uitmaken van Syrië, maar dan van een federale versie. Of dat zo blijft nu ze zo worden bedreigd is de vraag; het verlangen naar autonomie wordt door al dat Arabische geweld vanuit Damascus vast aangewakkerd.

Het mondiale Westen kan hierin bijsturen, omdat Syrië er zo graag bij wil horen en onze hulp of veel terreinen kan gebruiken. Dat geeft ons invloed die kan worden ingezet om het prachtige experiment van Rojava te bestendigen en te komen tot een federaal Syrië waarin de Koerden en andere etnische groepen in Rojava zichzelf kunnen zijn. In het oosten grenzen ze aan het semi-autonome Iraaks Koerdistan, waarmee de SDF [al vaak aan tafel zit](#).

Meer eigen zeggenschap voor Rojava versterkt uiteindelijk ook de positie van de Koerden van Irak, én de positie van het Westen minus het perfide Amerika. Want in het kolkende West-Azië zijn de Koerden nog steeds onze trouwste bondgenoot.